

Kávássy Sándor

Egykori tanáraink

Most induló új rovatunkban először a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola kandidátusát, dr. Kávássy Sándort mutatjuk be.

Kávássy Sándor 1934. aug. 8-án született az egykori Szatmár vármegye egyik községében, Szinérváralján. A nyíregyházi állami tanítóképző - intézet elvégzése után 1952-56 között a debreceni KLTE hallgatója volt, ahol történelemből középiskolai tanári oklevelet szerzett. Az ELTE szociológia szakán 1956 -58 között folytatott kiegészítő tanulmányokat. Bölcsész doktorátusát is itt tette le 1963-ban. 1969-ben adjunktus, 1974-ben docens, majd kandidátus, 1979-től főiskolai tanár.

Debrecenből Kaposvárra került, ahol a Megyei Könyvtár segédkönyvtárosa, majd a tanács ismeretterjesztési előadója. 1959-ben a Munkácsy Mihály Gimnázium, 1961-ben a Noszlopy Gáspár Közgazdasági Technikum tanára.

Kávássy Sándor 1962. aug. 1-jén került Szegedre, 1967. aug. 1-jéig tanszékünkön tanársegédi beosztásban dolgozott. Főiskolánkon ebben az időben ő szerkesztette az évkönyvet. 1965-ben a Történettudományi Tanszéken kezdeményezésére alakult meg a tudományos diákkör, amelynek keretében a hallgatók azóta oly sok sikert értek el.

1967 tavaszán a főiskola akkori vezetői fegyelmi eljárást kezdeményeztek Kávássy Tanár Úr ellen, amelynek végzetével 1967. aug 1-jén főiskolai munkaviszonya megszűnt. Kávássy Sándor távozásának, eltávolításának oka 25 év óta kedvelt pletykatéma a tanszéki belügyek iránt érdeklődők számára. Legutóbb Végh Antal, a közismert író „Erdőháton, Nyíren” című cikkében (Népszabadság, 1992. nov. 4.) mondja ki, igaz, nevet nem említve, a közismert vádat: „...az a jelenlegi "pártvezér" – akit a pártállam idején vizsgázó főiskolás lányok megketyyintgetése miatt bocsátottak el állásából, és most az illető abból él, hogy őt "szocializmusellenes" tanáért üldözték el a dél-alföldi megyeszékhelyről”. Talán nem tűnik erőltetett képzettársításnak, ha ezekről a sorokról Kávássy Sándor szegedi elbocsátása jut eszünkbe...

Tény, hogy a nyíregyházi történész már 1989-ben kérte a JGYTF akkori főigazgatóját, hogy indítson vizsgálatot, amellyel igazolódhat, hogy őt 1967-ben mint a „sztálini struktúra üldözöttjét” bocsátották el a katedráról. A rehabilitációs kérelmére indított felülvizsgálat hosszú volt, három évig tartott. 1992. szept. 30-án a Főiskolai Tanács nyilatkozatában megállapította, hogy Kávássy Sándor 1962-67 között „oktatói munkáját nemzeti hűséggel, hazafias szellemben, és kiállással végezte, vállalva az ezzel járó kockázatot”.

A tanács álláspontja azonban azt is egyértelművé teszi, hogy sem a főiskola, sem a városi és megyei rendőrség irattárából nem került elő olyan dokumentum, amely az elbocsátás politikai hátterébe tudna rávilágítani. Minden további vizsgálódás itt véget ért...

1967 után Kávássy Sándor a dunavecsei általános iskolában volt nevelő, majd a kecskeméti Katona József Múzeum munkatársa. Már 1969-ben gimnáziumi igazgatóhelyettesé nevezték ki Szobon. Itt azonban csak fél évet töltött, az év őszén az egri Ho Si Minh Tanárképző Főiskolára került. 1981. szept. 1-jén visszakerült Nyíregyházára, azóta ott tanít. A történész kerületi tevékenysége 1988-ban kezdődött, amikor belépett az

újjáalakuló Kisgazdapártba. A következő évben Szabolcs-Szatmár-Bereg megye pártelnökévé választották, 1991-ben pedig a FKGP országos alelnökévé. 1990, az „első szabad” választás óta országgyűlési képviselő. A Tisztelt Házban a kulturális, oktatási, tudományos, sport, televízió és sajtó bizottságának tagja.

Magánemberként az évek során bő gyermekáldás örvendeztette meg: öt fia született (Sándor 1959, András 1961, János 1973, Béni 1984, Gergely 1987). Kávássy Sándor kutatási területei: a nemzetiségi kérdés Magyarországon, a szegényparasztság és a köznemesség története.

* * *

Kávássy Sándor tanszéki könyvtárunkban fellelhető munkássága:

Földosztó szervek és működésük Somogyban, 1919-ben

(Bp.), 1967, 69-85 p. in Levéltári Közlemények (XXXVIII.)

Kossuth nemzetfogalma emigrációs irataiban

Szeged, 1963, 181-189 p.

Szegedi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei

Latinca Sándor

Bp., Akadémiai Kiadó, 163 p.

Somogy vármegye Direktóriuma 1919-ben

Szeged, 1964., 189-220 p.

Szegedi Tan. Főisk. Tud. Közl-i

A történelem segédtudományai, forrásai és a történettudomány módszere

Szerk. : Szántó Imre

Bp., 1965., Tankönyvkiadó, 90 p.

Agrárnépesség, agrártársadalom Magyarországon a Mária Terézia-kori úrbérrendezés és 1945 között

Szerk.: Kávássy Sándor, 1987., 431 p.

Nyíregyháza

Visszaemlékezések Rippl-Rónai József-re

(összeállította: Kávássy Sándor)

Kaposvár, 1958., 28 p.

Bevezetés a történettudományba

Bp., Tankönyvkiadó, 1979., 232 p.